



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

MINISTER

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00

F: 01 478 81 70

E: gp.mzi@gov.si

www.mzi.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Alojz Kovšca, predsednik
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

gp@ds-rs.si

Številka: 001-4/2021/25-026121945

Datum: 16. februar 2022

Zadeva: Odgovor na vprašanje državnih svetnikov Bojana Režuna in Francija Rokavca glede neizvajanja praktičnega dela vozniškega izpita v Idriji in Litiji

Zveza: Vaš dopis, št. 213-07-1/2022/3 z dne 26. 1. 2022

Spoštovani,

pošiljam vam odgovor na vprašanje državnih svetnikov Bojana Režuna in Francija Rokavca glede neizvajanja praktičnega dela vozniškega izpita v Idriji in Litiji.

Državna svetnika Bojan Režun in Franci Rokavec zanima na podlagi katerih kriterijev se v spremenjenem 20. členu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vozniskem izpitu (Uradni list RS, št. 199/21) med dodatne kraje, v katerih je možno opravljati praktični del vozniškega izpita za posamezne kategorije motornih vozil, nista vključena tudi kraja Idrija in Litija.

Ministrstvo za infrastrukturo v nadaljevanju podaja odgovor na vprašanje državnih svetnikov:

Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniskih dovoljenjih (UL L št. 403 z dne 30. 12. 2006, str. 18; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/126/ES) uvodoma določa, da bi bilo treba zaradi prometne varnosti določiti minimalne zahteve za izdajo vozniškega dovoljenja, kar pomeni, da bi bilo treba med državami članicami Evropske unije **uskladiti standarde v zvezi z vozniskimi izpiti** in izdajo vozniškega dovoljenja. V zvezi s tem bi bilo treba tudi **opredeliti znanja, spretnosti in ravnanje, povezano z vožnjo motornih vozil, in na teh elementih zasnovati vozniški izpit** ter ponovno opredeliti minimalne standarde v zvezi s psihofizično sposobnostjo za vožnjo motornih vozil.

S tem ciljem morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe, da zagotovijo, da kandidati za izdajo vozniškega dovoljenja pokažejo ustrezno znanje, spretnosti in ravnanje, ki so potrebni za vožnjo motornega vozila.

Skladno z uvodnimi določbami Direktive 2006/126/ES so v Prilogi II določene minimalne zahteve za ocenjevanje preizkusa spretnosti in ravnanja v cestnem prometu, ki so bile v pravni red Republike Slovenije prvič prenesene z uveljavitvijo Pravilnika o vozniškem izpitu (Uradni list RS, št. 38/13). Sedaj so minimalne zahteve za ocenjevanje preizkusa spretnosti in ravnanja v cestnem prometu določene s Pravilnikom o vozniškem izpitu (Uradni list RS, št. 162/20, 175/20 in 199/21).

Tako se, skladno z določbami Direktive 2006/126/ES, za ocenjevanje preizkusa spretnosti in ravnanja v cestnem prometu zahteva, da morajo kandidati za voznike motornih vozil v običajnih prometnih razmerah popolnoma varno in ob upoštevanju vseh potrebnih varnostnih ukrepov izvesti vse operacije, in sicer:

- speljevanje (po parkiranju, po ustavitvi v prometu, zapustitev oziroma izhod z dovoza),
- vožnja po ravnih cestah (srečevanje z nasproti vozečimi vozili, tudi na ozkih mestih),
- vožnja skozi ovinke,
- križišča (približevanje in prečkanje križišč in razcepov),
- spreminjanje smeri vožnje (zavijanje levo in desno, spreminjanje pasov),
- približevanje/izhod z avtocest ali podobnih cest (vključevanje s pospeševalnega pasu, zpuščanje z uporabo zaviralnega pasu),
- prehitevanje/vožnja mimo (prehitevanje drugih vozil, vožnja vzdolž ovir – npr. parkiranih avtomobilov, ravnanje, kadar ga prehitevajo druga vozila),
- posebni deli cest (krožna križišča, nivojski prehodi, postajališča avtobusa, prehodi za pešce, vožnja navzgor/navzdol po dolgih klancih in predori),
- izvedba varnostnih ukrepov ob izstopu iz vozila.

Prav tako se mora del preizkusa (praktičen del vozniškega izpita) izvesti na cestah zunaj pozidanih območij, na hitrih cestah in avtocestah, na vseh vrstah mestnih ulic, ki naj bi predstavljale različne stopnje težavnosti, s katerimi se bodo srečevali vozniki. Čas izpitne vožnje mora biti izkoriščen v največji možni meri, da se kandidat oceni v vseh različnih prometnih območjih, na katere lahko naleti, s posebnim poudarkom na prehajanju med temi območji.

Temeljni kriterij pri določanju obstoječih krajev za opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita so navedene minimalne zahteve, ki morajo biti izpolnjene v vseh krajih, kjer se praktični del vozniškega dela tudi opravlja.

Današnja pričakovanja glede prometne varnosti (zmanjševanje števila mrtvih in hudo telesno poškodovanih v prometnih nesrečah, vizija nič,...), zahtevnost razpoložljive prometne infrastrukture (avtoceste, hitre ceste, zahtevna krožna križišča, ceste z več prometnimi pasovi, velika semaforizirana križišča), raznolikost udeležencev cestnega prometa (pešci, kolesarji, vozniki mopedov, lahkih motornih vozil in motornih koles, ...) zahtevajo, da se praktični deli vozniškega izpita opravljajo v krajih, v katerih zahtevnost prometnega okolja kot celote omogoča preverjanje znanj, spretnosti in obnašanja v prometu v skladu s predpisi, doktrino in duhom časa, v katerem živimo.

V luči izboljšanja varnosti cestnega prometa pa mora biti temeljni cilj, da se kandidate za voznike motornih vozil preveri v čim bolj zahtevnih ter raznolikih okoljih, saj le to vodi k boljšemu usposabljanju in usposobljenosti kandidata za voznika motornih vozil, slednje pa k varnejšim voznikom.

Poleg temeljnega kriterija se pri določitvi krajev, v katerem se opravlja praktični del vozniškega izpita oziroma kraja, v katerem se ne opravlja praktični del vozniškega izpita, upoštevajo tudi naslednji kriteriji:

- razpoložljivost prometnega okolja, ki omogoča preverjanje:
 - vožnje po cestah izven naselja z zahtevno vožnjo skozi ovinke, daljšimi vzponi in spusti ter odseki, na katerih se lahko doseže hitrost 90 km/h,
 - vožnje na različnih tipih križišč (obvezno na semaforiziranih in krožnih križiščih),
 - vožnje mimo ovir in skozi ozke prehode,
 - odnosa voznika do pešcev, kolesarjev in drugih bolj izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu,
- kraj je oddaljen več kot 30 km od najbližjega kraja, v katerem se opravljajo vozniški izpiti določenih kategorij,
- v preteklem koledarskem letu je v kraju opravljenih najmanj 500 praktičnih delov vozniškega izpita.

V letu 2014 je bil na podlagi temeljnih kriterijev, določenih v Direktivi 2006/126/ES, in dodatnih kriterijev, določenih s strani Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa, izveden pregled vseh krajev, kjer se opravlja praktični del vozniškega izpita. Skladno z ugotovitvami je bil pripravljen in sprejet Pravilnik o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 64/14), ki je določil kraje za opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita, v katerih zahtevnost prometnega okolja kot celote omogoča preverjanje znanj, spretnosti in obnašanja v prometu v skladu s predpisi.

Za Idrijo je bilo ugotovljeno, da:

- kandidate za voznike motornih vozil ni mogoče veljavno oceniti ali so zmožni samostojne in varne vožnje v vseh običajnih prometnih situacijah, saj obseg in prometna infrastruktura omogočata učenje na pamet (ni AC/HC, zahtevnega krožnega križišča, cest z več prometnimi pasovi, niti cest izven naselja, kjer bi kandidat lahko dosegel hitrost 90 km/h),
- kraj ne izpolnjuje zahtev iz 3.1.3.1 točke (četrta, peta in šesta alineja), 3.3.3.1 točke (četrta, peta in šesta alineja) in 3.4.3.1 točke (četrta, peta in šesta alineja) Priloge 7 Pravilnika o vozniskem izpitu (Uradni list RS, št. 38/13) in ne omogoča preverjanja vseh znanj in spretnosti učne vaje 3.1 točke in nobenih znanj in spretnosti učne vaje 3.4 točke, določenih v Prilogi Pravilnika o programu usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 48/11),
- kraj je od Postojne, kjer se opravlja praktični del vozniškega izpita, oddaljen 41 km,
- v koledarskem letu je bilo v Idriji izvedeno 323 praktičnih delov vozniškega izpita (le kategorija B).

Za Litijo je bilo ugotovljeno:

- kandidate za voznike motornih vozil ni mogoče veljavno oceniti ali so zmožni samostojne in varne vožnje v vseh običajnih prometnih situacijah, saj obseg in prometna infrastruktura omogočata učenje na pamet (ni AC/HC, cest z več prometnimi pasovi);
- kraj ne izpolnjuje zahtev iz 3.1.3.1 točke (četrta, peta in šesta alineja), 3.3.3.1 točke (četrta, peta in šesta alineja) in 3.4.3.1 točke (četrta, peta in šesta alineja) Priloge 7 Pravilnika o vozniskem izpitu (Uradni list RS, št. 38/13) in ne omogoča preverjanja vseh znanj in spretnosti učnih vaj 3.1 točke in nobenih znanj in spretnosti učne vaje 3.4 točke,

določenih v Prilogi Pravilnika o programu usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 48/11),

- kraj je od Trbovelj, kjer se opravlja praktični del vozniškega izpita oddaljen 24 km, od Domžal 24 km in od Ljubljane 37 km,
- v koledarskem letu je bilo v Litiji izvedeno 527 praktičnih delov vozniškega izpita (kategorije A1, A2, A in B).

Ministrstvo za infrastrukturo je v letu 2021 skupaj z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa preučilo vse pobude za ponovno izvajanje praktičnega dela vozniškega izpita v krajih, kjer je nekoč že bilo omogočeno izvajanje praktičnega dela vozniškega izpita (kraji kot so Ajdovščina, Ilirska Bistrica, Tolmin, Idrija, Litija, idr.).

Po skrbni preučitvi vseh predlogov se je Ministrstvo za infrastrukturo odločilo, da omogoči ponovno opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita zaenkrat le v Ajdovščini, Ilirski Bistrici in Tolminu. Pri tej presoji so poleg temeljnega kriterija prevladali tudi ostali kriteriji kot so raznolikosti opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita različnih kategorij (kategorije AM, A1, A2, A in B; torej ne le kategorija B), oddaljenost od najbližjega kraja, kjer se že opravljajo praktični deli voznških izpitov, pogostost opravljanja praktičnih delov voznških izpitov v preteklosti, nedostopnost kraja ter kadrovski in finančni resursi Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa pri zagotavljanju opravljanja praktičnih delov voznškega izpita v skladu z določbo četrtega odstavka 2. člena Pravilnika o voznškem izpitu (Uradni list RS, št. 162/20, 175/20 in 199/21), torej zagotavljanju praktičnega dela voznškega izpita v tridesetih dneh od prijave k praktičnemu delu voznškega izpita.

Ob sprejetju Pravilnika o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o voznškem izpitu (uradni list RS, št. 199/21) se je Ministrstvo za infrastrukturo skupaj z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa zavezalo, da bo v vseh krajih spremljalo izvajanje praktičnih delov voznških izpitov. Na podlagi zbranih podatkov (spremljanje izvajanja praktičnega dela voznškega izpita v določenih krajih v koledarskem letu 2022) in pobud oziroma novih predlogov (ponovno izvajanje praktičnega dela voznškega izpita v krajih, kjer je nekoč že bilo omogočeno izvajanje praktičnega dela voznškega izpita, in izvajanje praktičnega dela voznškega izpita v novih krajih) bo Ministrstvo za infrastrukturo v prvi polovici leta 2023 pripravilo predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o voznškem izpitu.

Lep pozdrav,

Pripravila:
Brigita Miklavc, sekretarka
Sektor za cestne in cestni promet

Jernej Vrtovec
minister

Poslati:
- naslovniku (po elektronski pošti)

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva